

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 05-2481 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

בפני כב' השופטת אירית מני-גור

מתי כספי

תובע

ע"י ב"כ עוה"ד אריאל ברגנר

נגד

נתבעים

1. הד ארצי בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד בועז עוזרי ואח'

2. אקורד מפיקים עמירם וחנוך אלפייס (1990) בע"מ
3. עמירם טנבוים
4. רודיק חנוך

ע"י ב"כ עוה"ד רפי שפטר ואח'

פסק דין

א. מבוא וטענות הצדדים

1. התובע מתי כספי הינו זמר יוצר מלחין ומוזיקאי ידוע ומפורסם (להלן: "התובע").
הנתבעת 1 הינה חברה העוסקת בהפקות תקליטים ובשיווקם (להלן: "הד ארצי").
הנתבעת 2 הינה חברה העוסקת בהפקות, ארגון מופעי בידור ובייצוג אומנים, והנתבעים
3 ו-4 הינם בעלי נתבעת 2 (להלן יקראו שלושתם: "אקורד").

2. לגרסת התביעה, התקשרה אקורד עם התובע בשנת 1990 בהסכם, על פיו כל הופעות
התובע תתבצענה ע"י אקורד, כפוף לכך שאקורד תיקח על עצמה את התחייבות התובע
כלפי הבנקים שהיו נושיו באותה עת, וכן תמורת שכר חודשי בגין הופעותיו.
במקביל להופעותיו, טוען התובע כי פעל ועמל נמרצות בהפקת דיסק אודיו בשם "מתי",
דיסק אודיו בשם "בובה מתי" וקלטת וידאו לילדים בשם "בובה מתי". כל מלאכת
כתיבת המוזיקה, המילים, העיבודים, הביצוע וההפקה המוזיקלית היתה של התובע
בלבד (להלן: "יצירות המקור").

לגרסת התובע, יצירות המקור נותרו בידי אקורד שפעלו ושווקו אותם ועשו בהם רווחים
מבלי לשתף את התובע.

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 2481-05 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

3. התובע מבקש מביהמ"ש שלושה סעדים, (ראה סעיף 6 לכתב התביעה), האחד- סעד הצהרתי המורה כי הוא בעל מלוא הזכויות ביצירות המקור ו/או בכל עותק שנעשה להם. סעד נוסף של צו עשה להורות לנתבעים למסור לידי התובע את יצירות המקור ו/או כל העותקים שנעשו, וכן ליתן חשבונות וסעד כספי בשל כל הנזקים/הפסדים שנגרמו לתובע בשל אי מסירת יצירות המקור.

4. הד ארצי טוענת להעדר יריבות עם התובע, בשל היותה מחזיקה ביצירות המקור כמפיצה בלבד מכח הסכם עם אקורד, וכי אין לה עניין בתוצאות המשפט ככל שהתוצאה אינה נוגעת אליה מעבר למסירת יצירות במקור. אקורד טוענת לבעלות מלאה ביצירות המקור מכח ההסכם שבין הצדדים. זאת בנוסף לטענת התיישנות, טענת השתק והיעדר תום לב בהגשת התובענה ע"י התובע לאחר שהסתיימו הליכי הפשט"ר בעניינו וקבלת הפטר.

5. המחלוקת העיקרית אם כן בין הצדדים, נסבה בעיקר על המחלוקת בעניין הבעלות על יצירות המקור, ואולם קודם וראשון לכל אתייחס לטענת הנתבעים באשר להיעדר תום לב בהגשת התביעה לאחר שהסתיימו הליכי הפשט"ר בעניינו של התובע זה מכבר.

ב. העדר תום לב בהגשת התובענה

1. אחת הטענות המקדמיות שהועלתה ע"י הנתבעות ויש לציין בטעם רב, הוא באשר להיעדר תום לב ושימוש לרעה בהליכי בימ"ש, בעצם הגשת התובענה כ- 15 שנה לאחר חתימת ההסכם, וזמן רב אחרי שתמו הליכי פשיטת רגל בעניינו של התובע ולאחר שהופטר בהסדר נושים ממרבית החוב לאקורד, כשבעיצומם של הליכי הפשט"ר לא מסר לנאמן מילה וחצי מילה באשר לטענתו הנוכחית בדבר בעלותו ביצירות המקור וזכאותו לרווחים כלשהם מיצירות המקור. טענה זו הועלתה עוד בבש"א 246/06 והתייחסותי אז ניתנה ביום 25.5.06. סברתי אז כמו גם היום, כי יש בטענה זו טעם רב, אלא שכטענה מקדמית לא סברתי שיש לקבלה כטענת סף, מבלי שניתנה לתובע הזדמנות להבהיר את טעמיו וסיבותיו לאי הגשת התובענה בשלב מוקדם יותר עוד בטרם החלו הליכי הפשט"ר.

2. כבר בתצהיר עדות ראשית, לא נמצא כל הסבר המניח את דעתי לשיהוי הניכר של כ- 15 שנה. בשנת 2000 החלו הליכי הפשט"ר לאחר שהתובע עזב את הארץ מס' שנים קודם לכן. נושאים אלה אינם יכולים לטעמי להוות הסבר המניח את הדעת לשאלה, מדוע התובע "ישן על זכויותיו" מס' שנים. זאת ועוד, בסעיף 14 ו-15 לתצהיר, מבהיר התובע כי רק לאחר סיום הליכי הפשט"ר וקבלת הפטר מיתרת חובותיו לנושיו, התפנה לקבל את שלטענתו מגיע לו והן יצירות המקור שבידי הנתבעים.

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 05-2481 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

3. גם בעדותו בחקירה הנגדית לא נתן התובע הסבר המניח את דעתו. התובע חזר על כך כי נקלע למשבר כלכלי ומשפחתי, בעקבותיו עזב את הארץ משנת 93 ועד אמצע שנת 97. תביעה זו הוגשה לאחר שקיבל הפטר והסדיר חובותיו כלפי הנושים. לשאלת ב"כ הנתבעת, השיב:

"מפני שהגעתי למסקנה, שאם שילמתי את כל חובי אז החלק שהיה בשותפות שבאופן עקרוני אני השקעתי את כישרוני ולא ראיתי אגורה, אז על אחת כמה שאני שילמתי על הנזקים לכאורה שנעשו, כסף פיזי, קניתי למעשה גם את חלקם".
(עמ' 14 לפרוטוקול שורות 27-23).

4. אחת השאלות הבעייתיות עליהן לא נתן התובע מענה, היא באשר לשאלה מדוע נושא זה (להבדיל מתביעה) לא עלה שנים קודם לכן, ובייחוד במהלך ההליכים של פשיטת הרגל, עת הנושים והנאמן היו זכאים לקבל פרטה מלאה של כל הזכויות והנכסים לרבות זכויות ביצירות המקור. התובע נחקר על כך "שתי וערב", ומענה הולם לא נתקבל, ראה לנושא זה עדות התובע בעמ' 15 מול שורה 16 ואילך:

ש. וקודם להפטר, לא העלית את טענותיך בעניין הזכויות בתקליטים נשוא ההליך כאן, האם נכון?

ת. העליתי את הטענות האלה.

ש. האם נתת פירוט לגבי הנכסים שלך, האם במסגרת אותו פירוט לגבי הנכסים התייחסת לזכויות בתקליט הזה?

ת. נכון.

ש. מדוע לא טרחת להציג לנו מסמכים בעניין הזה?

ת. עוה"ד שטיפל בי, הוא קיבל מידי את כל האינפורמציה וזה היה תפקידו בעצם, בעניין של המו"מ עם אקורד אני לא יושבתי ולא הייתי חלק בצד שמנהל את המו"מ. אז הוא ייצג אותי בעניין הזה כמו שהוא ייצג אותי במו"מ עם נושים אחרים.

ש. האם במצגת הנכסים פרטת את הזכויות שאתה טוען כאן?

ת. אני פרטתי בפני עוה"ד שלי, פרטתי את כל מה שהיה לי במקרה הזה עם אקורד, ומה שהיה לי זה היה מסטרים של שלושה דיסקים. אני פירטתי את זה.

ש. זה לא במצבת הנכסים שלך במסגרת הפש"ר, אותם הנושים שהיו צד להסדר הנושים לא היו מודעים לכך שאתה טוען לזכויות בשלושה דיסקים?

ת. אין לי מושג.

בהחלטתי מיום 9.12.07, ובסוף עדות התובע התרתי לב"כ התובע לצרף כל מסמך שהוא מוצא לנכון מהליכי פשט"ר לרבות פרטת הנכסים, ובלבד שאלה יומצאו לפני הגשת הסיכומים לב"כ הצדדים שכנגד. לא מיותר לציין, כי מאומה לא נעשה עד מועד הגשת

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 2481-05 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

הסיכומים ועד בכלל. בכך יש לראות את התובע כמי שלו היתה מוגשת ראייה זו היתה משמשת לו כרועץ שאחרת אין להבין את העדרם של המסמכים.

בסופו של יום, לא שוכנעתי בתום לבו של התובע, וסבורני כי רק מטעם זה היה מקום לדחות התובענה על כל סעדיה. מי שבא בשערי בימ"ש ומבקש הפטר מיתרת חובותיו, מן הראוי שיניח בפני נושיו את מצבת נכסיו המלאים לרבות זכויות בזכות יוצרים ביצירה כזו או אחרת, אשר יש לה נפקות כלכלית כלשהי. ואולם, בחרתי שלא לדחות התובענה אך ורק מנימוק זה, ולפיכך אבחן יתר טענות ההגנה.

ג. שאלת הבעלות על יצירות המקור:

1. בסעיף 1 לזכ"ד שנחתם בין הצדדים בשנת 1990, נקבע מפורשות כי במשך תקופת ההסכם (4 שנים + אופציה), כל הפעולות האומנותיות של התובע תתבצענה ע"י אקורד באופן בלעדי, וכי אקורד תהיה זכאית לכל "הכנסותיו של כספי שיבואו כתוצאה מהפעילות המשותפת, הפעילות האומנותית אשר תבוצע, וכספי יהא זכאי לשכר שיסוכם בין הצדדים"..."היינו, ברור מאליו כי הצדדים התייחסו לכל פעילות אומנותית כלשהי ולא דווקא הופעות למשך תקופת הבלעדיות, בתמורה הובטח לתובע שכר חודשי שוטף, ובהמשך הסעיף אף הובטח כי אקורד תיקח על עצמה את התחייבויותיו של כספי לבנקים הנושים.

2. לטענת התובע, בסעיף 5 דובר על פעילות משותפת, והיא הנותנת כי הפקת הקלטות במקור נעשתה בשיתוף שני הצדדים, כשהתובע משקיע מכשרונו וממרוצו והנתבעת אקורד מכספיה. מעיון בסעיף 5, עולה כי לא מניה ולא מקצתה. סעיף זה לא בא אלא לקבוע עלות רוי"ח על "הפקה משותפת", אין ולו ברמז כי הפקת הקלטות היתה הפקה משותפת.

3. זאת ועוד, אחת הטענות של הנתבעים אשר גם היא הועלתה ע"י הנתבעת כטענת סף בבש"א 246/06, היתה כי יש להבחין בין זכויות יוצרים ביצירה לבין זכויות יוצרים בהפקה. לגרסת הנתבעים, קיימות שתי קבוצות של זכויות, האחת זכויות ביצירות המקור אשר הינן בבעלות יוצר הקלטות במקור, והוא המפיק או חברת התקליטים או בעניינינו אקורד. אל מול הזכויות ביצירה אשר הינן בבעלות המלחין, כותב המילים והמעבד, בעניין זה הפנה ב"כ הנתבעים לספרו של טוני גרינמן "זכויות יוצרים" בעמ' 115, כדלקמן:

"זכות יוצרים קיימת בהקלטות או ברישומות קול, וזאת, בנפרד מזכות היוצרים הקיימת ביצירה המבוצעת ברשומה או בהקלטה. חשיבותה של הזכות בעיקר בתעשיית

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 2481-05 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

המוסיקה. מכוחה, מצמיחה יצירה מוסיקלית, בדרך כלל, שתי זכויות נפרדות: זכות יוצרים ביצירה עצמה וזכות יוצרים או זכויות יוצרים בכל ביצוע מוקלט שלה. זכויות אלה עשויות להיות בידיים שונות, כאשר המלחין או המו"ל הוא בעל הזכות ביצירה עצמה, ואילו חברת ההקלטות, המפיק או אדם אחר, מחזיקים בזכות על ההקלטה. למעשה, כל הקלטה או רישומה מצמיחה זכות יוצרים נוספת. מכאן, שניתן לדבר על מספר זכויות יוצרים כמספר ההקלטות, בעוד שביצירה המוסיקלית לעולם תתקיים זכות יוצרים אחת ויחידה".

4. בענייננו, אף לא אחד מהנתבעים חלק על זכויותיו של התובע כספי בכל הנוגע לזכויות יוצרים ביחס ליצירותיו, לגבי המילים, הלחן, והיצירה בכלל. אלא שהויכוח שנותר בין הצדדים, האם הקלטת שהופקה כמוצר מוגמר הוא זכות יוצרים של היוצר גם כן. זכות זו נוצרת מעצם עבודת ההקלטה ורישום הקול, בין אם זה נעשה באקורד או בהד ארצי כמפיק משנה. כך או כך, אין התובע טוען לעבודת ההקלטה עצמה. אקורד כמפיקה טרחה ועמלה על ההפקה שכללה בין היתר הקלטת היצירות לקלטות אודיו ווידאו.

אינני יכולה לקבל טענת התובע לבעלות על זכויות ביצירת המקור. ליצירות המקור עצמן שהינן קלטות "המאסטר"- אין שום קשר ומשמעות לזכות ביצירה עצמה. זכות זו של היוצר הינו של התובע, ועל כך כאמור אין חולק. התובע יכול להקליט יצירותיו חדשות לבקרים בגרסה זו או אחרת ולהשמיען כאוות נפשו כבעל זכות היוצרים ביצירה. זכות זו היא זכות מופשטת בלתי מוחשית ותלויה ומרחפת לעד. זכות המפיק, אותו גורם שהקליט ורשם את קול היצירה בקלטת/דיסק, זכות היוצרים שהוא יצר איננה ביצירה עצמה, אלא "בחומר" המוצר המוגמר, כזכות מוחשית וחד פעמית באותה הקלטה עצמה. לדוגמא, אם יוקלטו היצירות בוואריאציה אחרת, הזכות ביצירה תישאר של היוצר, ולתוצר המוגמר החדש יהיה בעל זכות יוצרים חדש שיצר את התוצר המוגמר החדש.

לפיכך, אינני רואה מקום לקבל את הבקשה לסעד הצהרתי בדבר היות התובע בעל זכות יוצרים ביצירות המקור, אותן קלטות "מאסטר" שהפיקה אקורד. הפקה זו נשארת בבעלות אקורד, כתוצר שהיא ערכה והפיקה ומימנה, הזכויות הקנייניות ביצירה תישארנה של התובע לעד. בצורה מופשטת ניתן לאבחן בין הזכות "ברוח" של האומן מול הזכות "בחומר" של המפיק.

ד. צו למתן חשבונות ופיצוי בגין נזקים:

1. מיותר לציין, כי מעיון בכתב התביעה ובתצהירי עדות ראשית סעדים אלה נטענו מהפה והחוץ. אין כל פירוט בכתב התביעה, מהו הנזק הנטען אם בכלל. באשר לסעד למתן

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 2481-05 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

חשבונות, הגם שהנתבעים פטורים מסעד זה עקב דחיית הסעד ההצהרתי, הרי הלכה למעשה סעד זה בוצע במהלך ההליכים המקדמיים ובמסגרת הצו לגילוי מסמכים. כל מסמכי הנהח"ש של אקורד ושל הד ארצי כמפיצה ומשווקת הונחו בפני התובע ובא כוחו, ואין מקום לסעדים נוספים בנושא זה.

2. גם באשר לנזקים, הרי אלה כאמור נטענו ללא פירוט, כשמנגד העידו נתבעים 3 ו-4, כי נחלו הפסדים גדולים בהפקת הקלטות, והוצאותיהם טרם כוסו מרווחי היצירות. התובע לא יכל להפריך נתונים אלה. התובע מפנה לפסקה האחרונה בסעיף 1 להסכם משנת 1990, על פיו נקבע כי אין ההסכם נוגע "לתקבולים בגין זכויות יוצרים של כספי"..." מכאן, מבקש התובע ללמד, כי ההכנסות מהפצת הקלטות צריכות להיות משויכות אליו.

3. מעיון בהסכם בכללותו, עולה מפורשות כי אקורד הסכימה להשקיע בכל נושא ההפקות ובאירועים בנוסף לשכר חודשי וכיסוי חובותיהם של הבנקים הנושים, בתמורה להכנסות הכוללות. שיתוף הפעולה היה כדלקמן: מחד- כספי יתרום מכישורו, ומאידך- אקורד תשקיע כספים בהפקה, תשלם שכר חודשי, ותכסה חובות התובע בבנקים וכל ההכנסות מהפעילות האומנותית תהא של אקורד. אלא, שאת עניין התקבולים מהיצירות הסכימו הצדדים להותיר בידי כספי, היא הנותנת שאכן הצדדים ידעו להפריד בין הזכות ביצירה עצמה השייכת לתובע, וככזה רשאי וזכאי הוא לקבל תמלוגים, לבין הרווחים מהתוצר המוגמר (קלטות) השייכים לאקורד המפיקה, וההכנסות בעקבות הפצתם שייכים לאקורד.

4. מעדות התובע, עולה כי אכן התובע קיבל ומקבל עד היום תמלוגים מאקו"ם בגין השמעת יצירותיו, וכך מעיד התובע בחקירה נגדית בעמ' 17 לפרוטוקול מול שורות 12-19, כדלקמן:

ש. אני רוצה לעבור לדיסק שלך, תבהיר לי שכל השירים פה שהולחנו על ידך, אתה קיבלת עבורם תמלוגי אקו"ם?

ת. על כל שידור כן.

ש. ואתה קיבלת תמלוגים עבור ביצוע השירים האלה?

ת. עבור ביצוע לא, אקו"ם לא משלמת עבור ביצוע. אשכולות, אני מניח ששילמו לי עבור ביצוע.

ש. ז"א, שכל השירים שהושמעו ברדיו מ-2007-93 קיבלת תמלוגים מאקו"ם ואשכולות עבור הלחנה ועבור ביצוע, נכון?

ת. כן, ואני מקבל אם משמיעים.

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 2481-05 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

5. זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מעדותו של התובע עצמו, ולשאלת ביהמ"ש כי כל שהיה לנגד עיניו זה קבלת היצירות במקור ולא ההתחשבות הכספית שלדידו הסתיימה בהליכי הפשט"ר, (ראה עדות התובע בעמ' 16 לפרוטוקול מול שורות 13-17). לטעמי, התובע ידע היטב כי אקורד זכאית לקבל את ההכנסות מהפעילות האומנותית הכוללת גם שווק והפצה של הקלטות, לפחות בתקופת הבלעדיות ועד לאחר כיסוי הוצאותיה, ולפיכך לא טרח לבקש את חלקו במשך 15 שנה. אין להסביר את השיהוי הזה, אלא כפרשנות נכונה של סעיף 1 להסכם שנחתם בשנת 90, וכל פרשנות אחרת וטענה להסכם בע"פ הנוגד את סעיף 1, איננה תולדה אלא של התובענה הנוכחית. יש לדחות טענה זו לקבלת כספים מאקורד או מהד ארצי מכל וכל.

ה. היעדר יריבות עם "הד ארצי" ונתבעת 3-4:

לאחר שהד ארצי הצהירה לא פעם ע"י בא כוחה, כי לו יורה לה ביהמ"ש למסור את הקלטות שבידה, היא תמסרם על פי מצוות בימ"ש, לא ברור, מדוע התובע התעקש בניהול המשפט נגד הד ארצי, כאשר אין מחלוקת כי הפצת הקלטות והחזקת המקור נעשתה במסגרת הסכם עם אקורד ותו לא. לא נטען, כי הד ארצי התקשרה עם התובע בהסכם שהופר על ידה, והמשך ניהול תובענה כנגדה היה מיותר. כך גם ניהול ההליכים אישית נגד נתבעים 3-4, מנהלי אקורד. לא מצאתי בכתב התביעה ולא בסיכום טענות ב"כ התובע, כל טעם ונימוק משכנע לשרבוב שמם של אלה להליך הנוכחי.

סוף דבר:

אני מורה על דחיית התובענה על כל סעדיה. התובע ישלם הוצאות הנתבעים בסך 7,000 ₪ + מע"מ לנתבע 1, ו- 7,000 ₪ + מע"מ לנתבעים 2-4. הסכומים יהיו צמודים ונושאים ריבית מהיום ועד התשלום בפועל.

המזכירות תשלח עותק מפסה"ד לבאי כח הצדדים עם אישור מסירה.

ניתן היום, ג' ניסן תשס"ח, 08 אפריל 2008, בהעדר הצדדים.

אירית מני-גור, שופטת

בית משפט השלום בהרצליה

08 אפריל 2008

ת"א 2481-05 מתי כספי נ' הד ארצי בע"מ ואח'

- 1
- 2
- 3